

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Bokans

För b. 72
1911

Årskvartal

38 ÅRG.

PRIS 25 ÖRE

Svenska Annonnsbyrån

G. BELLANDER.

6 ERIK DAHLBERGSGATAN 6

Förmedlar till tidningarnas nettopris annonser till världens alla tidningar. TEL. 1324 & 1797. Ring upp ett af dessa nummer, så hämtar vårt bud annonser.

STENKOL OCH COKES

— alla kvalitétér, billigast hos —

FORSBERG & MARK

Göteborg. — Stockholm.

LINFRÖEXTRAKT. PATENT 1904 ZEFROLIN.

Analyseradt af Hand. Kemisten A. Landin, Stockholm. Användes för alla magsjukdomar. De som lida af dålig matsmältning med åtföljande hufvudvärk, trög afföring, magsyra, tryckande känsla i maggropen, svindel, mattighet, sveda i bröstet samt sömnlöshet. Pris pr paket 1,50, säljes hos Hrr E. F. KIEL & Co., Kungstorget N:o 10.

Intyg: — Den föregående sändningen Linfröextrakt har gjort mig mera godt än alla de magmixturer jag under åratat begagnat. Näas den 24 Jan. 1903. N. EDSTRÖM, Kyrkoherde.

»Min hustru har efter mångårigt maglidande begagnat 2 paket Linfröextrakt och är nu fullkomligt frisk.»
Immeln d. 24 Mars 1904. BENGT NILSSON.

Filip Holmqvists
Handelsinstitut
Norra Allégat. 7, Göteborg
FRÄMSTA OCH STÖRSTA
ENSKILDA HANDELS-
LÄROVERKET I LANDETS
FRÄMSTA HANDELSSTAD

300 till 400 elever årligen. 15 till 20 akademiskt och praktiskt bildade lärare. Begär vårt 40-sid. illustr. program. Vårterm. börjar 16 jan. 1912.

Swalanders Kaffe

drickes numera af alla.

Hufvudaffär: 17 Kungsgatan 17 (Hörnet af Magasinsgatan) samt i våra filialer.

Observera noga namnet Swalanders Kaffehandel å skyltarne.

Restaurant Boulevard
Kungsgatan 56

Fästväning och enskilda rum för middagar och supéer.
Telefon 2394.

Smör

(bord- och mat-), extra godt

Ägg

(Hönsgårds- o. conserverade)

Margarin

: färsk tillförsel hvarje dag:

Skånska Smöraffären
GÖTAHALLEN — Bazarg. 8.
Telefon 1911.

O. P. ANDERSON & SONS

AQUAVIT

Gamla Sædesbränvin

SAMT NYREGISTRERADE MÄRKET

"Taffelpärlan"

Grebbestads Konservfabriks

Ostronansjovis "Wira"

och

Hummeransjovis

äro bäst.

J. W. BRATT

13 SÖDRA LARMGATAN 13.

SPIRITUOSA & VINER

I PARTI OCH MINUT.

Whisky Mc Kenneth's X. O. Wira Punsch.
Mindre söt och extra torr.

FÖRTULLNINGAR, SPEDITIONER & ASSURANSER

alla slag, Brand-, Lif-, Lifränte-, Sjö-, Olycksfall-, Stöld-, Inbrott- och Glasför- säkringar samt pensioner åt efterlevande ombesörjes fördelaktigast

Bank: AKTIEBOLAGET GÖTEBORGS BANK. Rikstelefon 1835. Telegrafadress: ROSELLS.

Trävaru A.-B. Värmland

har nu äfven kontor och upplag

Nils Eriksonsgatan 2 & 3, (i. d. Göteborgs Snickerifabriks upplag)

och rekommenderar ett rikhaltigt lager af plank, bräder listverk, bjälkar, sparrar, pättimmer, dörrar, fönster, papp m. m. till billiga priser.

TELEFONER: 2540 och 9111.

H. T. BEYERS BLOMSTERHANDEL

Södra Hamng. 43

REKOMMENDERAS

FRU AHLSTRÖMS

Privata Förlossningshem

Tredje Långgatan 2.

OBS.!

Ljusa, trefliga rum, god vård och moderata priser. :: ::

Prospekt på begäran.

Telefon 6565.

Victor Swensson & Co.

35 Kungsgatan

midtför Domkyrkan

MANUFAKTUR- & KAPPMAGASIN

Rekommenderas.

A. E. WALLERIUS & Co.

ÖSTRA HAMNGATAN 25

Herrekipering

Skjortfabrik

Skoafdelning

EKENBERGS

Torrmjök

för matlagning och bakning.

Partilager hos

K. Gillner & Co.
Göteborg. Tel. 4904, 8071.

North British and Mercantile

Insurance Company

i London och Edinburg

afslutar genom undertecknad, befullmäktigadt ombud, försäkring mot Brandskada å fabriker, varu- och trävarulager, växande skog samt all slags egendom.

CARL MEYER,

Göteborg, Lilla Torget N:o 2.

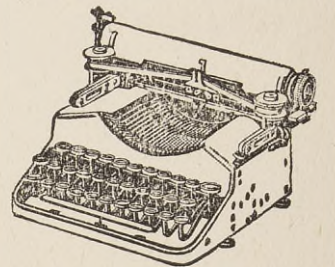
General-Agentur för Sverige.

Försäkringsuppdrag emottagas därtämte af

Sven Bökman,

Norra Hamngatan 34.

ERIKA II

1:sta klass Skrifmaskin

med 90 skriftecken, dubbelvärg. band och backtang, för 210 kr. Betryggad garanti.

A.-B. Maskinaffären NAUMANN,
Tel. 614. GÖTEBORG. Tel. 614.

Fru Maria Lindeberg

rekommenderar sin hemgjorda
konfekt o. chokolade

Till Julen marzipan och grankonfekt.

VASAPLATSEN 11

:: Telefon 9178. ::

Hildur Sjöbergs Skomagasin

Södra Larmgatan 11 * Tel. 8552

Rekommenderar sitt välsorterade lager af alla sorters

Herr-

Dam-

och

Barn-

Skodon!

Platsens lägsta priser

BARRIASSONS COGNAC

"ANKARE" PUNSCH

M. M.

JOHAN LARSON & Co.

KUNGSTORGET 6.

Beda Cramér

Farfymers, Tvål, Bijouteri,
Galanteri-Affär
57 Kungsgatan GÖTEBORG Rikstelefon 479

Tel. 4676. GÖTEBORG. Tel. 4676.

GAMLA HÖGSKOLAN.

Smide. Möbler.

Väfnader m. m. Lergods.

Oscar E. Rosell,

GÖTEBORG

Kontor: Skeppsbron 1.

ASSURANS- & SPEDITIONS-AFFÄR.

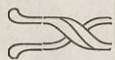
Etablerad 1887.

JULKLAPPEN

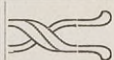
UTGIFVEN AF G. BELLANDER.

GÖTEBORG. A. LINDGREN & SÖNER 1911.

GÖTEBORG

JULEN 1911

Pris 25 öre

Gerda Lundequist-Dahlström

Sveriges förnämsta tragiska skådespelerska benämner man med rätta denna konstnärinna, hvilken sedan några år tillbaka är fästad vid Göteborg med de starkaste band och som också af lokalpatriotismen med all honnör förts upp på en hennes eminenta konstnärsskap fullt värdig piedestal.

Sin ställning i konstens värld har hon eröfrat tum för tum och det har varit — som hon själf en gång yttrat till den som skrifver detta — en lång väg att vandra. Men det må ock framhållas, att hon ägde de bästa förutsättningar för vandrigen den törnbeströdda vägen mot konstens höjder, de bästa hjälpmedel: stämman, figur, intelligens och lågande entusiasmen.

Det var förrästen här i Göteborg hon redan i 1890-talets första år gjorde sig bemärkt. Bland mina bästa teaterminnen från den tiden räknar jag hennes framställningar af Ibsens mörka, vilda, obändiga Hjordis och Topelius' fanatiska Regina — gestalter som helt visst ingen svensk skådespelerska framställt bättre sedan Elise Hwassers dagar. Sedan dess har hennes väg gått oafslutligt uppåt, och det är en ofantlig mängd gestalter både i tragedien och det borgerliga skådespelet, hon gifvit kött och blod.

Så se vi i hennes rika sceniska bilder-galleri, utom de ofvan nämnda, kvinnor som *Magda* i »Hemmet», *Monna Vanna*, *Svanhild*, *Kristina* i »Mäster Olof», *Irene* i »När vi

GERDA LUNDEQUIST-DAHLSTRÖM
(som Tora Parsberg)

döda vakna», *Gertrud* i »En lyckoriddare», *Lady Macbeth*, *Ragna* i Björnsons »Daglannet», — roller hvilka kunna betraktas som de mest typiska för hennes konstnärsnaturell. För att nu icke nämna sådana som stå oss ännu tydligare i minnet från senaste höstsejouren i Göteborg — Anna Karenin och Generalskan Sibell, hvilka af habila teaterfäsörer tillyxade schablonfigurer genom hennes stora konst fingo ett förunderligt lif.

Det ligger ofantligt mycket af äkta mänsklighet öfver fru Lundequist-Dahlströms konst, hennes spel är fritt från alla teaterknep, djupt och känt och så naturligt, att man oemot-

GERDA LUNDEQUIST-DAHLSTRÖM
(som Ragna i Björnsons »Daglannet»)

ståndligt ryckes med. Med de enklaste medel och det härligaste organ, som låter hvarje ord tränga fram, slår hon an åskådarens känslor. Ingen karaktär, som hon utmäjlar, blir ointressant i hennes framställning. Genom henne blifva icke allenast de stora skaldernas skapelser fullt lefvande — äfven de mindre betydande adlas genom hennes storstilade konst.

F—g.

Jul i främmande land.

»Hem, hem, mitt dyra hem, ej finns en plats på jorden så skön som du, mitt hem.»

Det är i Luksor på Grand Hôtels veranda jag hör dessa toner och dessa ord, sjungna på engelska, där jag sitter och ser ut öfver Nilen. Mellan mig och floden sträcker sig en stor trädgård med höga bladrika palmer, med yppiga rosenbuskar och väl hållna gräsmattor. Breda raka gångar öppna utsikt ned till vattnet, som ligger där spegelblankt i solgasset. Uppe på terrassen tassar en hvitklädd arabisk tjänare omkring och bjuder té eller iskyld limonad med kakor.

Inne i musikrummet går den bleka, glåmiga engelska missen på med sitt entoniga klink och sin sentimentala sång. Under vanliga förhållanden skulle den ha irriterat mig och drifvit mig ut på vandring i stekhetan. Men nu känner jag min själ vekna, det känns så underligt beklämmande i mitt bröst, den tunna, något gälla stämman förefaller mig bedårande vacker.

Herre Gud, det är ju julafton i dag. Det är hemmets fest, och här sitter jag som en hemlös människa långt borta

i främmande land och får tårar i ögonen af att höra en half-gammal engelsk fröken sjunga »Home, sweet home». Kanske är det för att samma sträng på en gång vibrerar i två själar, som annars aldrig haft någon anledning att mötas!

Jag hade tänkt att i stillhet fira min julafton här för att följande morgon resa ned till Kairo, där vänner och julfest väntade mig. Jag ville vara i ensamhet denna kväll. Ty som ensamhet betraktade jag det att sitta i min vrå och äta min middag och titta på hela flocken af frackklädda britiska herrar och i stor toilette utstyrda Albions döttrar, som fyllde hotellet från första våningen till vinden och läto rymden surra af sitt »very interesting indeed» och »how beautiful», när de möttes vid målen och kollationerade sina utflyktsminnen. Med dem hade jag ju intet gemensamt. De skulle ej störa min ro.

Och så kommer denna lilla sång och liksom kramar om mitt hjärta! Den dåsiga, njutningsfulla hvilokänsla jag erfarit är borta, inte ens tanken på att efter middagen vid en god cigarr läsa min stora under två dagar sparda julpost kan återställa harmonin. Jag har i hast blifvit sjuk — sjuk af hemlängtan.

Drick alltid

AHRENBERGS TÉ

är och förblir bäst

Patent.

Hafre-

gryn

och

-mjöl

Gyllenhammar

Vill Ni bli fri från rheumatism och gikt?

Använd

GYLLENHAMMARS
patenterade Hafregryn och
Hafremjöl.

Tillverkas under läkares kontroll.

Det absolut bästa
BRÖDET
 tillverkas af
 OLOF ASKLUNDS ÅNGBAGERI-A.-B.
 GÖTEBORG.

Jag kan ej stanna här i kväll i denna myrstack af pladderande, främmande turister. Det säger jag energiskt till mig själf. Och drifven af en stark impuls går jag upp på mitt rum, packar min kappsäck, skickar efter räkningen och låter köpa en biljett till nattsälltaget till Kairo.

Så kommer det sig, att när den engelska missen och hennes landsmän stela och uppsträckta sitta till bords vid sin julaftonsmiddag i Grand Hôtels luxuösa matsal, har jag redan hunnit expediera både kaffet och mina julbref i expresstågets röksalong. Jag sitter där så godt som ensam med mina tankar och blåser ut den blå röken i ringlar. Genom den stora spegelrutan framför mig kan jag se landskapet skymta förbi. Det är ljust som om dagen. Natten badar i månsken.

Som stora blanka siifverpengar glimma månreflexerna på Nilens lugna, breda ström. Palmerna stå som mörka silhuetter i den hvita dagern, de små fellahkojorna flyta sammue med den jord, ur hvilken de vuxit fram. Invid stranden ligger en och annan båt med sitt snedsegel utspändt som en väldig fågelvinge.

Ibland kommer öknen mig alldeles inpå lifvet. Sandkullar och sandslätter så långt ögat når — oändliga silfverskimrande vidder, dem morgonsolens glöd om några timmar skall färga rödgula. Då sticker deras glans i ögonen, då bränner deras hetta i blodet. Men nu hvilar det något lugnande, svalkande, halft ovärkligt öfver öknen. Och som fantasibilder te sig de mörka karavanryttarne, som draga bort öfver sanden som en lång svart linie i allt det bländande ljusa. Kamel tågar efter kamel i sakta framskridande led, djur och ryttare synas som oskiljaktigt hörande samman.

Så äro de borta och åter skymtar en skog af högstammiga palmer. Öfver kronorna höjer sig en smärt minaret. En liten stad ligger och drömmer i månlyuset.

Det är så sagolikt stilla och vackert. Det kan fylla min själ med trånad ännu då jag efter årtal tänker därpå. Och likväl — i det ögonblick jag hade det för mina ögon, då var det, som vore min själ ej mäktig mottaga dess tjustning. Inom mig hörde jag allt för starkt den lilla engelska frökens tunna röst sjunga:

»Hem, hem, mitt kära hem! Ej finns en plats på jorden så skön som du, mitt hem!»

Carl Ramberg.

Krönika.

Ett fryntligt skinande anlete, trindt som ett äpple, tittade ner ur trädtopparne, just som ett stort moln med silfver i kanterna seglat förbi. Aha, är det du gamle vän! — Jag steg upp, vred om väggknappen så ljuset slocknade — och som en komet, hvilken plötsligt i vild förtjustning börjat vifta med svansen, slog en bred ljuskvast in genom fönstret och bredde ut sin skinande välvilja öfver skrifbordet.

»Välkommen gamle mångubbe! Hvad nytt ute i stora världen?»

Mångubben skrattade.

»Pytt fick du veta't! När man gått nattvakt så länge som jag, har man sett och hört inte så litet, men munnen

J & G. Stewarts Whisky

blir för vis att tala. Och den som inte har något godt att berätta gör klokast att tiga».

»Se så, mångubbe, du som skiner så full och god kan väl aldrig ha gått och blifvit bitter på gamla dagar?»

»Å nej, så farligt är det inte. Men det är lite skillnad på nattvaktssysslorna därnere hos er och hos oss häruppe. Vi få vara en smula tystlåtna; vår vintergata är just ingen Östra Hamngata, och skulle man få en i planeten af någon gatstrykande meteor så man ser stjärnor, är det bara att tiga och ta emot. När edra nattvakter upptäcka eldsvådor gno de för brinnande lifvet till närmaste brandskåp som om de hade Bark & Warburgs flammor i hälarne. Sådant sätter jag mig öfver, för jag ska säga dig, att sådana små sköna eldsvådor, som tändas i min åsyn, måste behandlas med strängaste diskretion».

»Du är en försiktig gammal herre, märker jag, och tycks vara mån om din popularitet som de förälskades vän».

»Det finns de, som jaga jorden rundt efter popularitet för sämre saker».

Mångubben småmyste och flyttade sig litet — och i ett nu föll hans anlets klara sken på en Mona Lisa-reproduktion, som diskret log emot honom från väggen som åt en gammal bekant. Ett lätt moln sopade öfver hans frodiga drag och de skvalleraktiga kvällsvindarna började tissla och tassla i trädtopparne. När han ånyo tittade fram såg han ut som om han slukat en sur ättikstill.

»Jag tror herrskapet känner hvarandra?»

»Det var en fråga! Venus är mitt vittne att jag vaktat denna ädla dam som en svartsjuk turk. Jag har kretsat kring henne i ny och nedan och skulle velat rifva ner solen för att frammana kvällen, då jag fick smyga in genom Louvrens fönster och trycka en godnattkyss på dessa falska läppar».

Det föll något vått på fönsterbrädet. Ute på gatan sade de: nu faller daggen — men jag vill svära på, att det var mångubben som grät.

»Vet du hvad det vill säga, människobarn, att göra alla andra lyckliga och själf bli lurad på ett oskyldigt mänskenssvärmeri. — Hon blef modern och lät enlevera sig. Hon ledsnade väl på att kläda väggarne med det utseendet, kan jag tro, eller kände hon sig gammal nog att emancipera könet. Sist jag såg henne var det på kvinnokongressen i Stockholm. Då gick hon själf och enleverade medlemmar till den nya kvinnoföreningen för män. Hon fångade dem som flugor på hattnålarne. Jag passade på med min handkamera att knäppa af henne med den första skörden efter en spårvagnsresa».

»Nästa år är hon säker om fredspriset. Det utdelas numera för tapperhet i krig mot karlarne».

Jag tröstade honom med, att han ej var äkta man. Som sådan hade han inte blott blifvit hängd och fått vara höflig utan också fått betala nålpängarna.

»Tack, jag förstår hur ni ha det», sa' han deltagande. »Det är nog inte af högfärd ni lägger er till med månar, när ni bli gifta. Jag undrar ofta hur det går med mina skyddslingar sedan de slutat upp med mänskensvärmerierna, om det blir på samma sätt som med mig och henne. — Ack, innan hon gick sin väg var jag glad och kry som ett vinterny; några veckor efteråt var jag redan på tre kvart. Himlen vet om jag inte alldeles slocknat, då jag fick läsa i John Bratts bok hur hälsosamt för hullet det var med en afmagringskur. Han visade mig att

sådan var Handelstidningens redaktion före svältkuren och

sådan efter sju veckors fasta. Det tog jag fasta på. — Den konsten skulle ni lära drätselkammaren i Göteborg, så kanske ni själfva kunde bli lite fetare».

»Då känner du inte Göteborg, lilla mångubbe, här blir minsann ingen fet på någon konst. Jag är säker på att Oscar Bäckström lättat minst tio kilo — han rörde sig då som en bevaringsyngling — och direktör Fröberg måste ta till Smithens droppar för att sätta upp humöret på Teaterföreningen. Gudskelof att vi ha musiken, som går här, och den går till och med i banken».

Mångubben gjorde en sur min.

»Det kan du säga! Men tänk på mig, som hela detta välsignade år inte kunnat sticka ansiktet öfver denna jord-halfvan utan att höra den europeiska konserten. Det är musik må du tro! Jag törs knappt tala om Marockosymfonin,

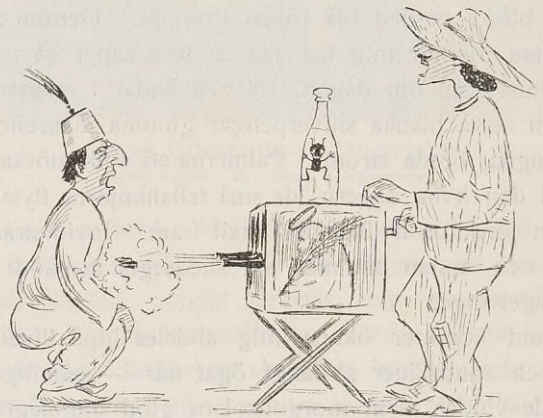
ALFRED AGRELL

Östra Hamngatan 50

Tricotage och Stickgarner.

En gros. En detail.

som de trakterat mig med ett par månaders tid. Wagner hela natten. Det påstås nu att de äro samspelta och eniga, och det är möjligt. För en tid sedan voro de också eniga — om att slåss. — Och den italienska musiken! Jag har sett edra flickor hänga dubbelvikna som fällknifvar i gårdsfönstren för att fånga en lågande blick af »en brunögd italienare, som vefven drar», men tror inte min gode vän och halfmåneridarens odalisker äro värst förtjusta när det börjar smälla i orgelpiporna.

»Tittar jag på andra sidan jordklotet ligga kineserna i hårpiskorna på hvarandra och försöka spela civiliserade. Det är frid på jorden som du ser».

»Det är ändå skönt att lefva i ett land, fullt af endräkt, sämja och nationell samling,» sade jag stolt. »Tänk bara på Svenska Veckan!»

»Jag såg den,» sa mångubben och sken upp. »Ni flaggade hela nätterna — det gör ni alltid vid högtidliga tillfällen. Jag bara undrar hvarför ni, som hade så mycket vackert och gediget att visa de dagarne, inte kunna ha svenska veckor hela året om».

»Förmodligen af blygsamhet». Jag ville inte säga hvad jag tänkte.

»Men ni hade ju en nationell samling också i september», sa mångubben. Han småskrattade den spjufvern.

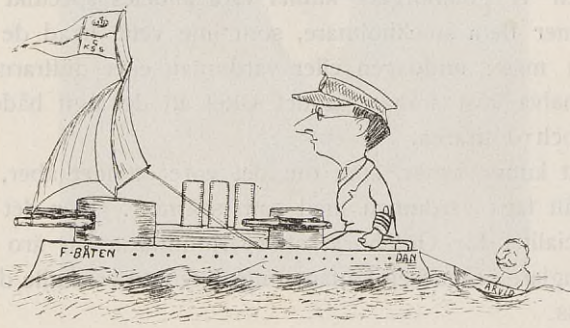

Pommery's Champagne

»Man kan inte vara enig alla veckor på året, men det skall väl bli bättre nu när vi fått civilministrar i krigsdepartementen».

»Hur går det då med F-båten?»

»Han får väl gå in i Göteborgs k. segelsällskap och segla om Entonnarepokalen. Efter regeringsskiftet där kan han vara säker om reträttplats och bör känna sig hemmastadd, ty våra seglare tvista alltid om nya typer. Värre är hvar vi skola göra af Lindman».

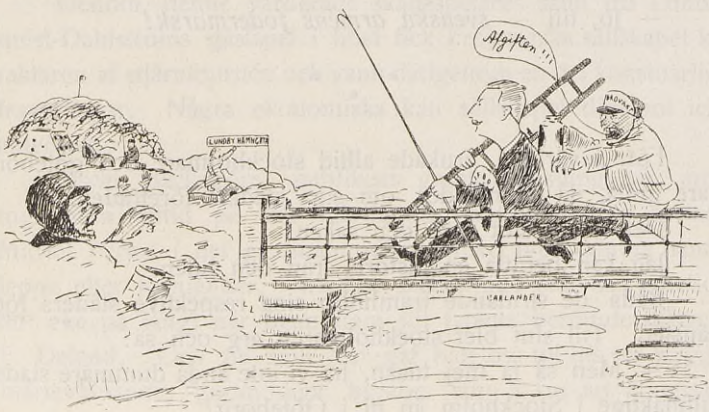

Mångubben kröp bakom ett tätt moln. När han kom fram drog ett saligt leende öfver anletet och han smackade med läpparne.

»Man får vara försiktig när man tar sig en styrketår, så inte Sigurd Hansson ser det», hviskade han. »Mer än en riksdagsman har stupat på en half pilsner. Ni ä' så ifriga med att torrlägga därnere, att man aldrig vet när turen kan komma till månen. Men kunde ni inte också vara litet människovänliga och torrlägga för Lundbyborna? Jag hör deras jämmer ur gatugroparne ända hitupp».

»Vi ha så omtänksamma och snarrådiga stadsfullmäktige, att de helt säkert skola tillsätta en komité för att utreda saken».

»Laga då för all del att det blir en lifräddningskomité».

»Men först måste vi förstås lösa hamnfrågan».

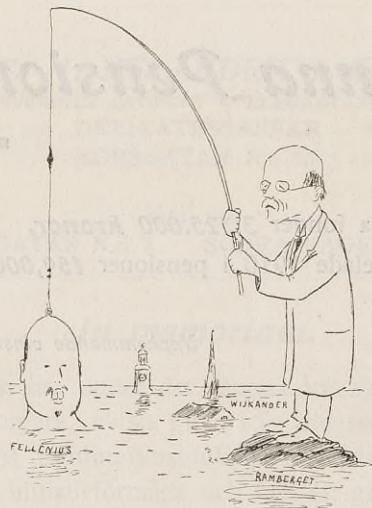
Mångubben hajade till.

»Å nej, lever hon än! För femtio år sedan såg jag en stadsfullmäktig vid Skeppsbron, som fattat ett förtvifladt beslut att titta efter om hon fanns kvar, men han vände vid Ettan. Han ville ej gå utredningen i förväg, sa' han».

Jag upplyste honom med berättigad stolthet att hamnstyrelsen under öfversvämningsdagarne lyckats fiska upp ett splitter nytt hamnplaneförslag.

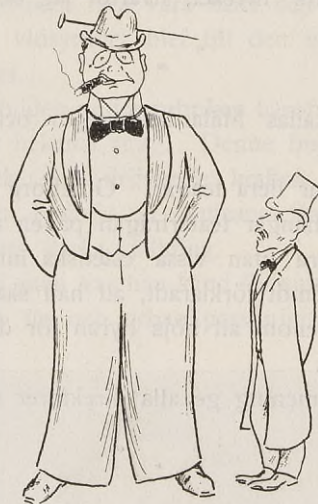
Mångubben myste.

»Vet du hva' kandidaten sa' om sillen? Tror du inte jag känner igen dig, fast du är klädd i kapprock, sa' han».

Kors, jag hade så när glömt fråga honom något om modernerna ute i världen, men kapprocken hjälpte mig på trafven.

»När jag är ute ser man inte på kläderna annat än inomhus», sa' han. »Och i upplysta fönster tittar jag inte, för jag tycker inte om illojal konkurrens. Men ha ni några byxkjolar kvar af den här certen,

så skulle jag råda er att inte motverka mormonrörelsen. Få de ett dussin sådana öfver i Utah, ha de sista dagarnes helige snart sett sina sista dagar».

Det hade blifvit sent och mångubben började rikta sina blickar åt annat håll. Han hade redan ena ansiktshalfvan bakom en husgafvel.

»Jag förstår, att du fortfarande är nyfiken på gammalt nytt, som alla människobarn», sade han. »Ni tycker om den gamle mångubben, fast han inte säger så mycket, och därför har jag litet brådt om; det finns andra som behöfva mig, som inte ha elektriskt ljus och nu längta efter mig uppe i de stora skogarne och fjällen. Men får jag ge ett godt råd, nu när det stundar till jul och allas blickar söka upp till stjärnorna i himmelen: Glöm inte de små glimtarne i barnaögonen; de äro för oss de vackraste ljus på jorden. Och hälsa människorna från gamle mångubben, att han önskar alla må lysa lika klara».

Saxo.

AUFFORTS

Manufaktur- & Sybehörsaffär
MATTOR

Vestra Hamngatan 21.
2:dra Långgatan 4 B. Stigbergstorget 4.

Ömsesidiga Försäkringsbolaget

Allmänna Pensions- och Änkekassan i Göteborg

— Västra Hamngatan 24 —

Egna fonder 3,325,000 kronor.
Utdelade 1910 i pensioner 159,000 kronor.

Meddelar årliga *pensioner* intill 1,500 kronor:
dels s. k. lifräntor, och
dels åt efterlevande, s. k. öfverlevvelseräntor.

Uppkommande vinst tillfaller kassans pensionärer i form af pensionsförhöjning.

Stockholm och Göteborg.

Af Gustaf Bellander.

Det kan naturligtvis inte vara min mening att gifva någon uttömmande karaktäristik af dessa två städer. Den ena känner jag för litet, hvarför jag får akta mig; den andra känner jag för mycket, hvarför jag också får akta mig.

* * *

Stockholm kallas Mälardrottningen och Göteborg Älf-drottningen.

Stockholm har flera teatrar. Göteborg blott tre.

I Göteborg hänger teaterfrågan på en affärsman i teater. Han lär icke vara utan vissa estetiska intressen. Han har bland annat bestämdt förklaradt, att han skall söka utrota de dåliga pjäserna genom att höja hyran för de teaterdirektörer, som gifva sådana.

Enligt hans mening ge alla direktörer dåliga pjäser.

* * *

Att moralen är bättre i Göteborg än i Stockholm, torde väl ingen vilja förneka.

Till att börja med äta vi ingen frukost.

Våra fäder åto häller aldrig frukost. De gingo på sina kontor kl. 9 och hem kl. 2, inmundigade en god middag, kommo tillbaka till kontoret lite dästa men dock på minuten kl. 4, spaterade hem kl. 7, för så vida de inte voro så förnåma att de gingo på »klubben».

Nu lära stockholmarna hafva inrättat sin arbetstid efter en nyare tids fordringar och träffas ytterst sällan kl. 1/2 10 f. m. på sina pulpetstolar.

Därför har det blifvit en religiös tro i Göteborg, att en stockholmare aldrig träffas på sitt kontor. Men att han äter frukost hela dagen.

Det finnes nu visserligen folk, som tror, att stockholmarna hålla på att gå om oss i allt hvad affärer angår.

Men om vi blott hålla på våra fäders kontorstid, så faller oss allt annat till.

* * *

I Göteborg äter man briljant och dricker ännu bättre. Jag »tror mig böra kunna våga påstå», som gamle G. alltid sade, att maken till en fin göteborgsmiddag inte finns i hela skapelsen. Jag har också träffat stockholmare, som vid om-talandet af dylika middagar blifvit verkliga lyrici. Man dricker i genomsnitt bättre Bordeaux här, dock vill jag medgifva att stockholmarna, hvad Bourgogne angår, äro litet före.

Stockholmarna äro måhända litet gladare vid sina middagar, men vi, jag säger det med stolthet, äro grundligare.

Deras middag liknar ett poem, vår en djupsinnig afhandling.

* * *

Likaledes kan jag heligt försäkra, att vi ha de vackraste flickor i hela Norden. Det vill säga i Europa. Ty om vi vill vara rättvisa, så kunna vi alla vara stolta öfver våra svenska kvinnor, hvilka i allmänhet äro vackrare än på andra ställen, utom möjligen i England. Åtminstone ha de jag sett vid Seinens strand, Donaus böljor eller under Italiens sol varit betydligt underlägsna.

Men vi göteborgare kunna vara alldeles specifikt stolta. Jag känner flera stockholmare, som inte vetat hvad de skulle beundra mäst: middagen eller värdinnan eller döttrarna, och några hafva löst frågan på det sättet att de tagit både middagen och döttrarna.

Det kunde synas, som om det vore ett litet aber, att de också fått taga värdinnan med som svärmor. Men det är just en specialitet för Göteborg, att svärmödrarna här äro riktiga guds änglar. Gudskelof utan vingar, ty annars skulle de flyga ifrån oss.

De stockholmska svärmödrarna måtte ska vara värre. Åtminstone har jag alltid sett dem framställas svåra både i Nisse, Strix, Puck, Kasper och på Södra teatern.

Men . . .

Svärfäderna lära icke vara fullt så älskvärda i Göteborg. Orsakerna kunna vara många. Det är inte alltid sagdt att svärfar är så godhjärtad att vilja ge, som mågen är godhjärtad att vilja ha.

Och det kan hända till på köpet, att mågarne från ett lättsinnigt uppland skoja med svärfar från det lugna Göteborg.

En för flera år sedan afliden hedersman hade tre glada officerare till mågar.

En gång på en glad middag hos gubben utbrast en af dem:

- Vi ska döpa om pappa.
- Hvadtill då?
- Jo, till — *svenska arméns fodermarsk!*

* * *

Förr i världen brukade alltid stockholmare och göteborgare gräla, då de råkades, om sina städers företräden.

Det är nu slut med den saken.

Jag kan berätta en historia från den tiden.

Båda de stridande framhöllo sina respektive städers förtjänster. Till slut blef stockholmaren arg och sa:

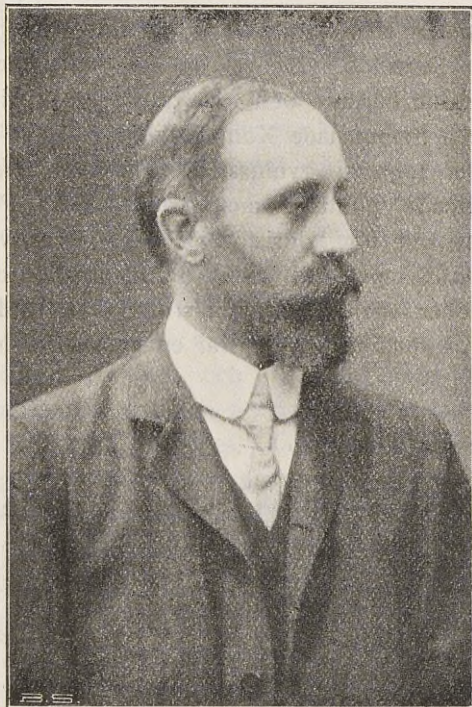
— Men så ta mej tusan, ha vi inte ändå dummare stadsfullmäktige i Stockholm än ni i Göteborg!

Hvad göteborgaren svarade, hör inte hit.

Vi ska inte afundas hvarandra.

Julklappens porträtt.

Johan Lilliehöök.

Från den i ekonomiska kristider oerhördt pröfvande och ansvarsfulla ställningen som ledande man för ett stort bankinstitut har bankdirektören J. Lilliehöök kallats att bekläda befattningen som generalkonsul för Sverige i Helsingfors efter nuvarande stadsrådet David Bergström.

Till denna post medför den nye generalkonsuln en stor fond af erfarenhet från ett kraftigt blomstrande affärslif som Göteborgs, ett ansedt namn, betydande kunskaper samt håg för allmänna ärenden, hvilken bl. a. kommit till synes i Göteborgs stadsfullmäktige.

Oscar Bäckström.

Genom denne värderade skådespelares samt fru Lundequist-Dahlströms gästspel i höst fick Fröbergerska sällskapet karaktären af stjärntournée och vann därigenom en del konstnärliga framgångar. Några ekonomiska kan sällskapet däremot icke anteckna.

Oscar Bäckström, publikens gamle gunstling här, motogs som alltid på det hjärtligaste, antingen han spelade Michel Perrin i det gammalmodiga stycket med samma namn, Jeppe eller Konjander, i hvilken sistnämnda roll han emellertid icke på långt när hann fram till typens berömde skapare, F. Deland. Och nu som förr gaf han oss till lifs sin trygga, hjärtevinnande, godmodiga humor, som i sin art är ensam på den svenska skådebanan.

C. V. HELANDER & Co.
SVERIGES STÖRSTA & ELEGANTASTE
DELIKATESSAFFÄR
KORSGATAN N:o 16.

FILIALER:
VASAGATAN N:o 7. SÖDRA VÄGEN N:o 2.

In memoriam.

Allhärjaren har under det gångna året skördat flera framstående göteborgare, hvilka gifvit icke allenast affärslifvet utan ock en mängd samfundsinstitutioner betydande tillskott af företagsamhet, initiativförmåga och lust att gagna.

Den äldste af dessa, grossh. *Albert M. Lamm*, var bemärkt som mångårig chef för ett af Göteborgs äldsta handelshus, Martin Levissons Söner, och han har för öfrigt nedlagt ett intresserat arbete i bl. a. Hjälpkassan för nödställda köpmän.

Icke mindre bemärkt var konsuln *Aug. Koch*. Både som affärsman och kommunalman lade han i dagen de utmärktaste egenskaper och till hans namn är i Göteborgs kommunala historia för alltid bundet genombrottet af den elektriska spårvägsdriften, hvilken tack vare hans och hans medhjälparens sakkunskap och vidsynthet blef till den nytta för samhället, som vi alla känna.

Den tredje bilden under rubriken häröfvan återger grossh. *George Murrays* bekanta drag. Denne bortgångne var känd som den ledande och drivvande kraften i den industriella verksamhet, som bedrefs af Vulcans tändsticksfabrik, och har hedern af dess starka ställning.

Som enskild man var han känd för sina betydande ideella intressen, som en fin och urban personlighet.

ALBERT M. LAMM †

A. C. Svenssons Delikatessknäckebröd
— Göteborg —

Bageriet står under kontroll och tillsyn af
Med. Dr. G. Hjort af Ornäs.

Telefon 929.

Münchens Julöl

Ett gammalt skolhärbärge.

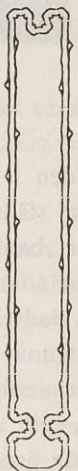
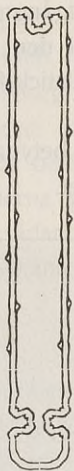
Några anteckningar från det flydda Göteborg.

Öfre delen af Kungsgatan undergår liksom mällersta delen omdaningens lag och många gamla hus med minnen från fordom försvinna. Den rastlösa merkantila utvecklingen kräver obevekligt större utrymme och modernare snitt på husen i city, hvilka det ena efter det andra ändras, nedrivs och nybyggs till affärslokaler.

Det personliga, som låg öfver de gamla husen som försvinna, kommer icke åter. Det fanns kvar långt efter egarnes död, men den moderna affärskasernen är blott ett nummer vid en gata, en plats för de många som febrilare än förr kämpa sin kamp för tillvaron på Mercurii valplats.

del låg i ruiner efter den lika svåra eldsvådan två år förut eller 1802. Särskildt svårt var det för den medellösa skolgudomen både härifrån och från provinsen att finna bostäder, och detta frammanade Kontubernium.

Initiativet togs af gymnasieaktorn *Johan Hellberg*, far till den bekante politiske memoarförfattaren »Posthumus» Hellberg, hvilken för konsistorium framhöll nödvändigheten af att åt prästerskapets och andra på främmande ort varande föräldrars söner anvisades boningsrum, i hvilka deras hemifrån medförda matförråd kunde af en gemensam hushållerska beredas.

Låt oss bara betrakta ett af de nyaste affärshusen vid nämnda gata, mällan *Vestra Hamn- och Magasinsgatorna!* Det är inte längre Kontubernium eller Folkersonska huset — det är bara *Nummer 23*. Detta nummer säger ingenting, men Kontubernium frammanade hela härar af minnen för de gamles ögon.

Kontubernium var nämligen, som namnet också anger, ett skolhärbärge, där fattiga lärjungar vid forna dagars gymnasium kostnadsfritt bodde.

Sådant det ter sig på vår bild är det sekelgammalt och årsbarn med flera af de andra husen vid Kungsgatan, hvilka stodo upp ur kaos efter den stora eldsvådan 1804, då hela första kvarteret väster om *Västra Hamngatan* med *tvåhundra hus* strök med.

Vid denna svåra eldsvåda blefvo icke mindre än åtta tusen människor husvilla och dessa måste hysa in sig hos andra. Man kan lätt tänka sig svårigheterna och trångboddheten, då man vet, att också andra kvarteret ännu till stor

Konsistorium biträdde förslaget och rektor hyrde redan 1805 för ändamålet en våning. Intresset och offerviljan för denna sak voro emellertid så stora, att man ett par år där-efter kunde köpa en tomt vid Kungsgatan, hvilken af Hellberg betalades med 200 riksdaler. Det kan vara intressant nog att nämna denna summa, då man vet att värdet af det gamla kontuberniehuset ett hundra år senare uppgick till 125,000 kronor och efter ombyggnaden utan tvifvel går dubbelt upp mot denna summa.

*

Kontuberniehuset uppfördes af sten till tre våningars höjd och åvägabragtes af frivilliga gåfvor samt understöd och lån ur Hvitfeldtska m. fl. fonder. Den 12 april 1808 utfärdade kanslärsgillet instruktion för den nya kontubernieinrättningen.

I denna upplätos genast — enligt R. Rödings meddelanden efter äldre handlingar och källor — ej mindre än fjorton rum utan hyra åt den medellösa ungdomen, »på det

SVEA
VÄXT-MARGARIN
landets förnämsta!

CHARLES HEIDSIECK
REIMS

City Balskodon

för Damer och Herrar.

— Sveriges största lager. —

Priser från 4,50 till 35 kronor.

Akt.-Bol. City Skomagasin

33 Kungsgatan 33

sätt att tvänne ynglingar bebo hvarje kammare och här förses med värma och renhållning samt nödig service: bestående denna senare uti bord, stolar, bokhyllor, sängkläder och en sängsoffa med brädlock åt hvarje yngling särskildt».

År 1819 beboddes i Kontubernium 18 rum af trettiosex lärjungar, hvaribland några få tillhörde trivialskolan.

För att dagligen tillse ungdomens seder och förhållande samt upprätthålla ordning och disciplin inom kontuberniet skulle gymnasieadjunkten och till hans biträde notarius gymnasii hafva fri bostad därstädes. Gymnasiadjunkten ålåg äfven att uppgöra förteckning öfver kontubernisterna och i densamma införa behöfliga anmärkningar.

Vi finna af dessa anteckningar, att åtskilliga af kontubernisterna behöft varnas för tobaksrökning, kortspel (bådadera förbjudna), romanläsning, för långt uteblifvande om aftnarna, bullersamhet, osnygghet, vårdslöshet med elden o. s. v. . . .

Till kontubernieinrättningens ändamål hörde också att be-

SMAKFULLA JULPRESENTER
I STÖRSTA URVAL HOS

GÖTEBORGS LITOGRAFISKA AKTIEBOLAGS

Pappershandel

Södra Hamng. 15.

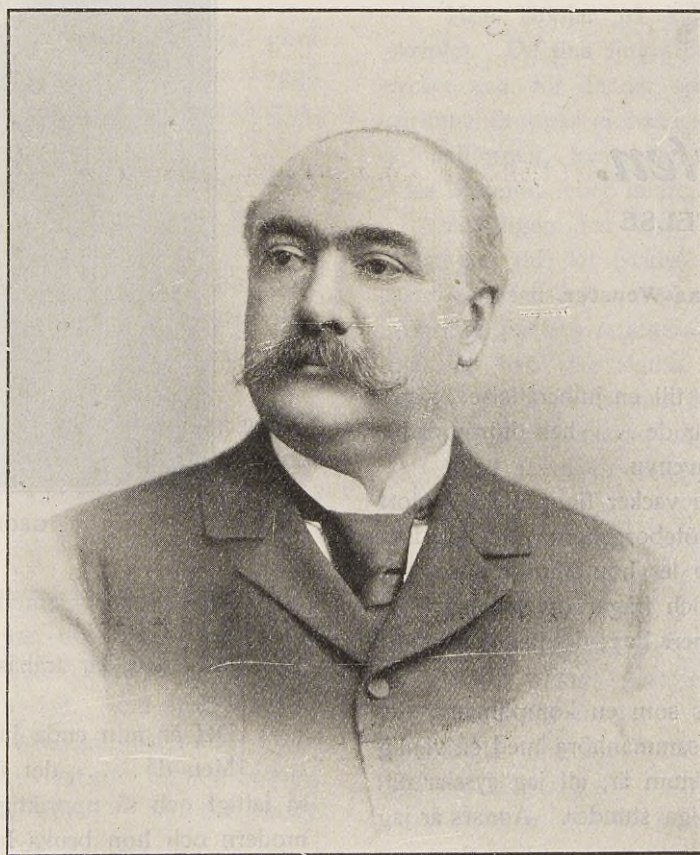
könen», hvarvid den studerande ungdomen »med oväntad skicklighet» verkställde utom 12 s. k. elementaröfningar 124 gymnastiska rörelser, som uppräknas i det öfver uppvisningen förda protokollet. I detsamma uttalades också »det fägnande hopp att med tiden allt flera bland våra allmänna läroverk skola närma sig de gamles förträffliga uppfostringssätt i hvad kroppens härdande och dess krafters utveckling hos ungdomen beträffar».

Detta är, som Röding anmärker, första början till en gymnastikuppvisning i Göteborg.

*

På kontubernium lefdes ofta ett muntert lif, berättar en krönikör från den tiden, och märkvärdigt nog var osämjan bannlyst parter emellan, så snart de satte foten inom härbergets murar.

Landsmännen, enkannerligen bohuslänningarne, höllo dock mäst ihop, delande sista brödbiten sins emellan lika broderligt som då pänninglån eller andra pänningsändningar

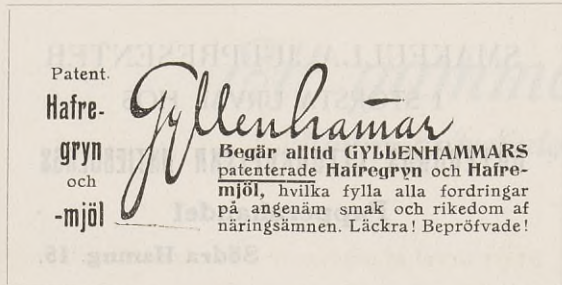
AUGUST KOCH †
(Se sid. 7)

reda ungdomen tillfälle till gymnastiska öfningar. En med staket omgifven öppen plats på kontuberniebyggnadens tomt skulle till en början användas härför och vissa timmar hvarje onsdags och lördags eftermiddag skulle lärjungarna där under den blidare årstiden sysselsättas med kroppsöfningar. Den svenska gymnastikens skapare, dåvarande fäktmästaren vid Lunds universitet *H. P. Ling* hade välvilligt åtagit sig »apparatus» anordnande, hvarjämte han under sommarferierna 1809 själf undervisade i staden varande gymnasister och scholares samt inöfvade tvänne lärjungar till blifvande instruktörer.

I augusti nämnda år ägde en gymnastikuppvisning rum i närvaro af »en samling stadens hederlige invånare af båda

någon sparsam gång anlände från hoppfulla föräldrar eller gynnare. Pänningar voro dock sällsynta, ty mästadels sändes matvaror från hemmen, och bristen härutinnan ersattes för öfrigt med s. k. matdagar hos bättre lottade familjer i staden och omnejden.

Från kontuberniehuset hade ungdomen icke långt till gymnasium, hvilket var beläget i hörnet af Vallgatan och Västra Hamngatan, där Telegrafverket är beläget. Midt emot låg som nu biskopshuset, från hvars trappa eforus, sedermera ärkebiskopen *C. F. af Wingård* emällanåt trädde ut för att genom viftningar med näsduk och halmhatt bringa pojkarna till tystnad, när de förde för mycket lif och stoj på gatan.

I midten af 1830-talet började byggnaden förfalla och då pängar fattades till reparationer och det föröfrigt nu befanns lättare att skaffa skolpojkar bostäder på annat håll, beslöts att kontubernieinrättningen skulle nedläggas och byggnaden försäljas. Räntan af det influtna kapitalet skulle användas till hyresbidrag åt mindre bemedlade gymnasister. Detta skedde år 1836.

Kommerserådet Olof Wijk, som var en mäktig konservativ man och som styrde staden nästan enväldigt, tyckte icke om sin svåger Måns Prytz', Handelstidningens grundläggare, skrifverier, hvarför han inköpte kontuberniebyggnaden och inhyste svågern där — med vilkor, att denne dämpade sin radikalism. Arrangementet kom Prytz väl till pass, han inrättade sig här och utgaf några år sitt blad från kontuberniehuset.

Under de senare årtiondena var huset i konditor Folkersons ego och är nu, som sagdt, omdanadt till affärslokaler och verkstadsrum för en del handverk.

C. R. A. Fredberg.

Trähästen.

JULBERÄTTELSE

af

Ellsab. Kuylenstierna-Wenster.

»Om ni kunde ge mig en idé till en julberättelse», säger han skämtsamt en dag, när de . . . »helt oförmodadt» . . . mötas på Kungsportsavenyn.

Hon är ung och söt med en vacker figur och ett stort ljust hår, således en af de äkta göteborgskorna med skotska förfäder långt tillbaka i tiden. Nu ler hon emot honom med ögon, blå som luften öfver dem och frågar öfverraskad:

»Sysslar ni med litteraturen, herr Bay; det hade jag minst af allt förmodat».

»Vet inte, om detta kan tagas som en komplimang, det förefaller svårtolkat, ifall det skall sammanhöra med en vänlig tanke om mitt ingenium. Men faktum är, att jag sysslar rätt mycket med litteraturen — på lediga stunder. Annars är jag kontorist som fröken vet».

»Jo tack, vi *ha* träffats. Skulle ni inte kunna skriva något om oss två? — En modern travestering af fabeln om myran och syrsan?»

Han betraktar hennes lilla blombladslena ansikte under den exklusivt moderna, hvita sammets hatten med sin imponerande plymskog. Blicken vandrar vidare öfver promenaddräkens enkla elegans ned till de små fötterna, hvilka afsätta nätta spår i den hvita snön. Ja, en syrsa är hon väl, bortskämd, själfsväldig, segerviss i sin lätta flykt öfver alla tråkiga hvardagsbekymmer, men just sådan vill han ha henne — han ha? Ja, egentligen är hon inte mera till för honom än solskenet för individen, men njuta af solskenet få alla. Ergo kan Donald Bay utan skrupler värma både hjärta och ögon vid fröken Elsa Mannings fågring och sorgfria ungdom.

»Tack, den idén är inte så dum. Men där måste också stå något om kärlek. Någoting vackert, som väcker de gam-

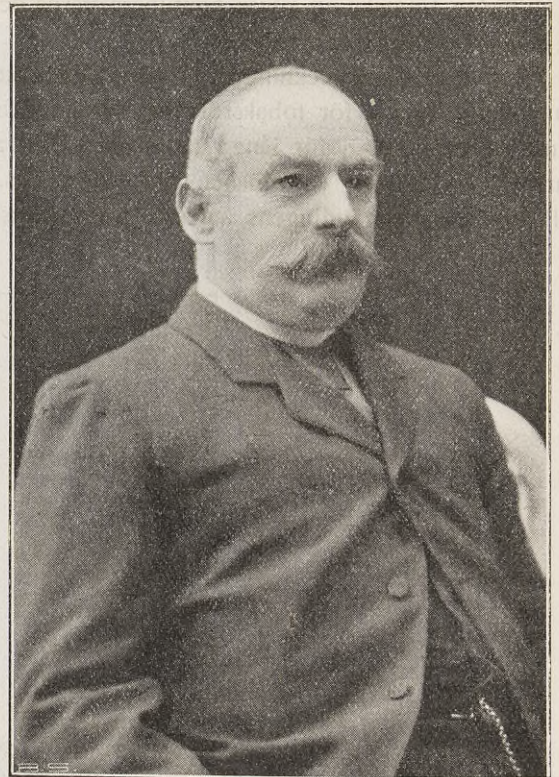
las ungdomsminnen. Julen är minnesstjärna på den horisont, som rodnar i väster. Vi äldre hålla af den för alla ljus, som tändes den gången vi räknade julklappar och drömde om glada julbjudningar».

»Är ni så gammal, att ni kan tala med grånadt snusförnuft om julen. Fy då!»

Han blir plötsligt allvarlig och efter som de i detsamma passera John Ericssons-statyn, tar han mod af dennes faderligt beskyddande min för att säga åt den lilla muntra syrsan:

»Strängt taget har jag alltid betraktat julen från de gamlas plats. Den har aldrig haft råd att ge mig något hvarken af sin barndomsfröjd eller ungdomslyrik. En gång bara — då fick jag en liten grå trähäst. Jag måste erkänna, att den hästen varit mitt lifs stora kärlek. Alexanders Bucephalus kunde inte föra honom längre ut mot bragderna än trähästen förde mig. Man rider snabbt, fröken Elsa, när man är ensam i drömlandet och ängslas för verkligheten».

Hon fäster sig hufvudsakligen vid *ett* i hans anförande och upprepar:

GEORGE MURRAY †
(Se sid. 7)

»Jaså, den där trähästen är hvad ni hållit mest af här i världen?»

»Det är min enda julklapp, och nu är jag tjugusju år».

»Men då . . .» det är tydligt, att hon häpnar inför något så fattigt och så uppriktigt. Madamerna ute i Majorna, som modern och hon bruka besöka äro ju också fattiga, men det är något annat. Hon är frestad att tänka: mera som det skall så vara för att de fina fruarna skola ha några objekt för sin välgörenhet. Donald Bay är välklädd, korrekt, dansar bra, hälsar elegant. Hon är till och med rätt svag för honom, och han är ändå — fattig. Hon fryser till. Hennes fantasi har blickat in i något kallt och fult och hon sveper den mjuka sälskinnsboan bättre upp om halsen.

A. SELANDER & SÖNER

N. HAMNGATAN 38
(midt för Grand Hotel)

NORDENS STÖRSTA
MÖBELUTSTÄLLNING

»Det var visst ett tråkigt möte, fröken Manning. Nu tar jag adjö och önskar er bättre tur d. v. s. en mindre misslyckad kavaljer för nästa vägstycke».

»Har ni brådt då — det är ju söndag». — Skulle det vara opassande, om vi ginge ett slag utåt Örgryte?. — Hvad tror ni?»

»Om er och mig tror jag inte folk kan tänka annat än att ni utbildar ett nytt specimen af filantropi».

»Ni är er inte lik — hvad är det åt er?»

»Troligen julförnimmelser. Man reagerar olika mot dem. Just den här helgen hade jag velat ha allt så annorlunda. Jag måste nämligen bekänna, att jag öfvergifvit min första kärlek trähästen, för — ja, rent ut — för en ung kvinna. Vore jag nu allt det jag inte är — hade jag allt, som finns till i mina önsknningar, skulle hon nog bli min egen älskade julklapp, det är jag tämligen säker på».

»Skulle det vara rikedom och sådant hon skulle vara fal för?»

»Jaa — det tror ni inte?»

»Jag kan inte tänka mig kärleken så krass. Men er flamma är kanske mycket fordrande?»

»Min kärleksdröm — kalla henne så — är van att få allt».

Hon efter en paus:

»Skrif en julberättelse om henne. Det blir bestämdt intressant. Jag åtminstone skall läsa den genast».

Han stannar under en stor, rimfrostgnistrande rönn, där bären lysa rubinrött mot allt det hvita glittret. Så böjer han sig ned och säger helt stilla, så att orden smeka hennes varma läppar, när de glida förbi:

»Då får ni läsa om er själf, Elsa».

Han väntar ej på hvad intryck denna bikt skall göra utan fortsätter framåt vägen, där söndagsklädda skaror skugga öfver snön och bli till mörka skyar på de blånande vidderna, när man ser längre ut.

Ofrivilligt traskar hon med. Naturligtvis har hon många gånger hört, att hon varit älskad och äfven relativt besvarat de ömma lågorna, men Donald Bay har sagt henne det som om han samtidigt droge ett slutstreck under hela historien. Det kan på sin höjd bli en julberättelse af det. Sedan finis . . . . ! Ingen fråga hvad hon tycker, ingen bön, bara så är det, min flicka lilla, fakta ha talat!

Tystnaden blir besvärande lång, tycker hon; han märker visst ingenting; går där så långt inne i tankarna, att hon knappt kan nå honom med ett högt rop, kanske då förr med . . . ett framhviskat ord:

»Donald!»

Han vänder förundrad på hufvudet — spörjande.

Men då vet hon inte alls, hvad hon skulle velat säga. Rodnaden hettar som en fäll, i hvilken ansiktet kryper ned. Och hon börjar prata om ditt och datt. Rätt snart om, att hon är tvungen att gå hem. Hon skall på kostymbal i kväll. Litet förlägen, nästan som om hon ber om ursäkt, berättar hon detta. Stackare, hvad skall han göra — sitta och knoga med den där skizzen eller något liknande? —

När de skiljas — vid hennes port — frågar hon tvekande:

»Kan jag inte få läsa det där — ni vet . . . i manuskript?»

»Jo, gärna — och korrigerera det. Skall jag skicka det?»

»Jaa tack — eller kunde vi inte träffas så där som i dag?»

»Jo för all del, men snart då — jag måste lämna den senast tre veckor före jul».

»En eftermiddag i veckan då — om onsdag?»

Londoner-Pelsmagasinet

Stort urval af pelsvaror. Passande julklapp.

»Hellre torsdag — så är jag säkrare att hinna».

Hon nickar vänligt och försvinner inne i marmorvestibulen, där den röda mattan gladt följer henne upp för en bred, blomsterprydd trappa. — — — — —

Naturligtvis är det ett hiskligt oväder på torsdagen, och han väntar henne icke, men beger sig dock med manuskriptet i fickan till mötesplatsen. Verkligen, en smidig gestalt sveper energiskt om det blåsiga hörnet! Söta, rara, lilla Elsa, om han vågade krama henne! Men så modig är han icke sir Donald, däremot föreslår han ytterst ödmjukt, att de skola gå in på Valand och dricka en kopp kaffe. Där finns knappt någon så här dags. Och hon kan läsa i lugn och ro. Förslaget gillas. Det är något alldeles nytt för just fröken Manning. Vaktmästaren tänder diskret en låga öfver bordet. Elsa kryper upp i soffan. Riktigt bekvämt!

»Har ni beskrifvit mitt — hennes utseende och allt?»

Hon tar ifrig och förvirrad papperet.

»Jag har sagt det om er — om henne, som jag känner. Läs Elsa!»

Hon läppjar på kaffet. Hufvudet böjes öfver manuskriptet. De fina fingrarna skälfa. Han sitter där — glömd tycker han, för de där orden, hvilka ändå endast äro fattiga, utrunna droppar af hans eget heta blod. Hennes röda mun är halföppen, frestande okysst. Om — om hon inte vore Elsa Manning eller hellre, om han inte vore Donald Bay!

Ändtligen har hon slutat. Skulle honoraret beräknas efter den tid det tycktes taga att läsa igenom opuset, kunde han lefva fett hela julen, men på redaktionen snodde de det ifrån sig på fem minuter. På redaktionen? — Plötsligt kände han, att han icke skulle kunna lämna dessa hjärteblad ifrån sig. — Han ser hennes ögon stråla genom tårar och en uppörd, utsägligt älskad ung röst säger:

»Det är ingen prosaberättelse, det är en dikt — för vacker bara».

Hon reser sig och vill gå. Han håller henne icke kvar, men när de kommit ut på den folktomma, tysta gatan, länkar han hennes arm i sin.

»Det är halt», säger han urskuldande.

»Och sådant måste ni sälja», utbrister hon ur sina tankar, »få pengar för känslor!» Blygt tillägger hon, ängslig för hans eventuella missnöje: »Låt mig köpa berättelsen. Jag — jag vill det så gärna».

»Den är inte till salu längre».

»Beställd, menar ni?»

Han nickar långsamt, och leendet blir varmt omkring den något hårda munnen. En fattig julklapp kanske till henne, men från fattige Donald får den duga.

»Kan ni inte skriva en annan till tidningen?»

»Nej, det går inte. Vi ha mycket att göra på kontoret. Och jag har ett bokslut att greja med — före två på natten kommer jag inte i säng».

»Myra!»

»Ja, lilla syrsa».

Efter den dagen hände det märkvärdigt nog trots julbrådskan att Elsa och Donald möttes ofta. Det kunde t. ex. passa sig så, att han just gick ifrån kontoret, när hon skulle till ridklubben. Det hände också, att hon måste ut och ha ett broderimönster före nio på morgonen och då — ja då — Göteborg är ingen jättestad . . . . .

* * *

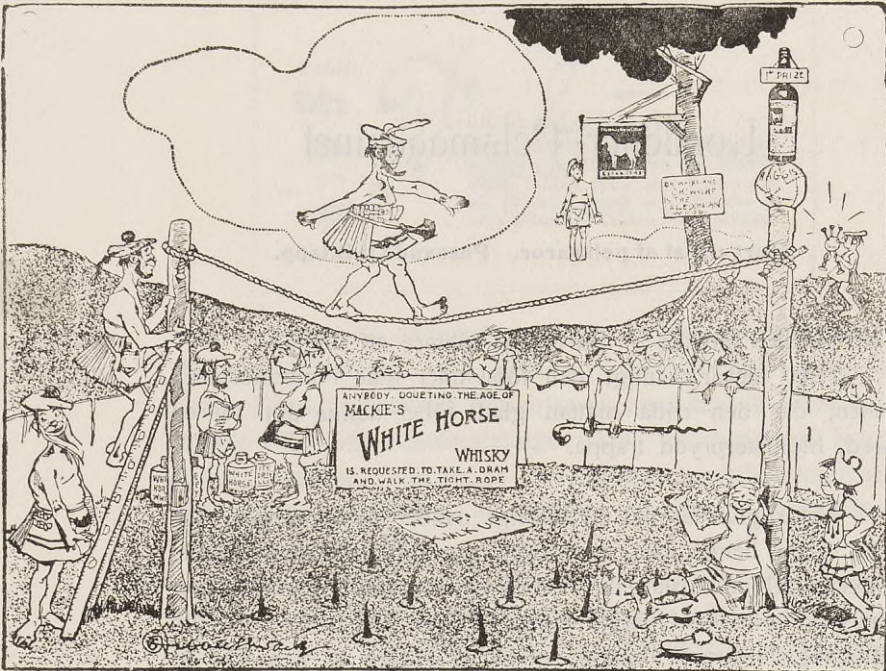
STOCKHOLM,
Drottninggatan 6.

GÖTEBORG,
Ö. Hamngatan 44.

C. G. Hallberg
Hofjuvelerare

FILIALER:

Malmö, Upsala, Jönköping, Sundsvall, Eskilstuna, Karlshamn.

SCOTCH SAMPLING IN THE EARLY DAYS.
"WHATEVER"

Mackie & Co. Distillers Ltd. Whisky White Horse

drickes nu mest af Whiskykännare öfver hela världen. Serveras på alla finare restauranter. Säljes af alla välsorterade vinhandlare i Sverige.

På julaftonen sitter Donald Bay och drömmer vid sin snugga. Han har ätit sen middag och ämnar sig inte ut vidare. Rummet har ett ganska festligt utseende med ett par lampor tända, blommor i en vas, drufvor, russin och mandel på en skål.

Julberättelsen har han skickat Elsa — utan annat tillägg än ett »God jul, lilla syrsa». Han vet det. För tillfället är han hennes roligaste leksak, men kvinnor ha sitt sätt att plocka sönder, alldeles som barn, när de tröttna på tidsfördrivet.

En knackning på dörren.

»Stig in!»

Men ingen kommer. Endast en förnyad knackning. Tro- ligen hans beskedliga värdinna. Hon har sett fromt och gladt mystisk ut de sista dagarna. Möjligen har hon bakat en pep- parkaksgris eller ett siamesiskt Adam och Eva-par att förljufva hans ensamhet med.

»Stig in,» med mera eftertryck.

Dörren skjutes försiktigt upp af värdinnans håriga arm. Han ser en skymt af hennes ansikte blankt och skinande som ett fejadt kastrullock, hör ett: »Var så god!» och märker, att en besynnerlig skepnad hasar sig öfver tröskeln. Det skall föreställa en häst, en grå leksakshäst i jätteformat. Sadeln lyser grant röd. Betslet glimmar.

Värdinnan har stängt dörren bakom kreaturet, och — möjligen — försvunnit, fastän nyckelhålet har önskvärda di- mensioner.

Hästen försöker inte gnägga. Den står sedigt och tyckes vänta på en smekning. På en lapp, fäst vid manen, står ord- den: »Lille Donalds trähäst återuppstånden. Vill än en gång bli hans käraste julklapp».

Donald lyfter varligt på pappershufvudet. Ett ljust, yf- vigt hår dyker upp. Med ens spränges hela puppan.

»Elsa — är det *du* — *du*, som vill bli min julklapp!»

Han lyfter henne jublande upp i sin famn och bär henne fram till soffan. Han kysser bort alla hennes ord. Ord! — Hvem har tid med sådant, när den stora lyckan kommer? Och hon glömmer också, att hon skulle berätta om alla bestyr med att få hästen i ordning och om sitt mod att bege sig hemifrån på julaftonseftermiddagen. Låt så vara, att de gamla sofvo, de kunde vakna — utsikten var dock icke stor.

Hon glömmer allt utom att tacka för hans julklapp. Det var den, som hade visat henne vägen.

Donald trycker henne intill sig och finner i sin öfver- svallande, yrande fröjd intet bättre uttryck än:

»Detta är jul — det förstår jag».

»Ära» eller »Hur kommer det att gå»?

(Göteborgsk studie.)

Salongen är naturligtvis fullsatt, till och med första raden, som ju annars brukar hålla sig förnämt borta från teatern vid Jultiden. Korrekta herrar och dyrbart klädda damer fylla lo- gerna, der man sitter fasligt obekvämt men der man, gudske- lof, synes bra, sedan elektriska ljuset kastar sina skarpa strålar in i radens gömdaste vrår. Man iakttagert sin värdighet och väntar att det skall börja. Man nedlåter sig aldrig på första raden att nicka till någon bekant på parkett, liksom ingen af »medelklassen» på parkett i allmänhet dristar sig att lyfta sina ögon till den kapitalstarka första raden.

Men i första raden helsar man på hvarandra — likväl inte utan en fin distinktion i sättet; i hufvudböjningarna och leendet har man en bevillningsberedning eller taxeringskomité, som vida skarpare än de riktiga anger verkliga inkomster.

Der kommer lilla fröken Robson med sin fästman — vice häradshöfding Anker. En förtjusande liten flicka med två stora mörka ögon och blondt hår, liten bestämd mun och graciös som en ekorre. På hennes läppar hvilat ett le- ende, käckt och hurtigt, och i ögonen bodde en liten skalk, som dock ibland förjagades af ett svärmiskt och drömmande uttryck.

Han var en ovanligt »vacker» karl, nära tre alnar lång med små mustascher, som han lyckats vråda till en liten spets. Blicken var just inte själfull, men heller inte motsatsen. Han hade kommit till den goda staden Göteborg med full före- sats att »göra lycka». Visserligen påstodo kamraterna, att Anker inte hade godt hufvud, men Anker visste, att han hade ett vackert hufvud, och det var därför han utvalde lilla Lon- don till operationsfält. Dessutom elegant i sitt uppträdande, ständigt modern, var han alltid en hjälte i balsalongen, och fädren till unga damer, med hvilka han valsat, hade redan skaffat honom sekreterareplatser i fyra styrelser, der lönen var god och arbetet ringa, och han gick just och väntade på att bli ombudsman i en förening, der Robson hade allt att säga.

De unga sågo lyckliga ut — det vill säga med den mo- difikation förstås, som en framstående ställning kräfver.

Så nu sitta de på första bänken. Häradshöfdingen tvinnat sina mustascher, sätter kikaren framför ögat, gör en artig bug- ning åt högra logen — en million — och en mindre djup åt venster — tvåhundrausen! Och så kastade han en intres- serad blick på sin vackra följeslagarinna — två millioner! Utom de vackraste små öron, riktiga rosenblad, som han al- drig kunde upphöra att beundra, och som han brukade kyssa i smyg, hastigt och varmt, under det Dagmar rodnade och sänkte ögonlocken.

Gyllenhamnar

»Gif barnen den bästa näringen, och de växa sig starka och friska».
»Gif vuxna den bästa näringen, och de blifva friska intill sena ålderdomen».

OSCAR BÄCKSTRÖM.
(Se sid. 7)

»Det blir fullt hus i kväll», sa' han, »den Lindberg har då tur».

»Ja, men han förtjänar det också — så mycket intressant vi nu få se här i Göteborg — mera än under två år förut».

»Lilla Hennes Nåd!» — han tyckte om att kalla henne så, ty hon skulle ju bli det, då han var adelsman — »är estetisk tror jag».

»Jag undrar hvarför inte kusin Artur kommer?»

»Han kan gerna vara borta tycker jag . . . .»

»Hvarför det, han har ju sett »Åra» derute och jag ville så gerna tala vid honom . . . .»

»Nå, han kommer väl med pappa och mamma».

Nu gick ridån — och under andlös spänning följde man första akten. Ja, Dagmar märkte icke en gång, att mamma och pappa och en herre till inträdde i logen. Mamma hade, högtiden till prydnad, satt på sig guld och silfver och såg ut som en stor juvelerbutik, under det att Robson, ensam innehafvare af den europeiskt ryktbara firman, Robson & Co., tunn och mager som en transparent, med förströdd min torkade de immade glasögonen. Den tredje, den unge herrn, som hette kusin Artur, hörde till de lycklige, som här i verlden inte har något annat att göra än att klippa kuponger. Han var född med kuponger, hade uppfostrats med kuponger, lefde i kuponger och skulle en dag dö med kuponger. Han hade på sin tid tagit hofrättsexamen i Upsala, hade så egnat sina sju, åtta år åt resor i Europa och Amerika, hade sett allt,

ietresserade sig för allt, spelade piano som »en engel», var kunskapsrik som en professor — ja, ännu litet mer, ty han hade tillochmed tänkt sina egna tankar — sarkastisk, elak, sade man i Göteborg. Ingen kunde gå omkring och säga folk förargligheter som han. Han hade inte försyn för något — inte en gång för rikedom. Folk, som kände honom bättre, påstodo, att han hade ett varmt hjerta och visste till ochmed berätta, att en fattig aldrig gått ohjelpat från honom.

Hvilken äktenskapskandidat skulle icke denne fogel Fenix varit! Om icke . . . ! Om icke han hade haft en liten puckel, som »vanstälde» honom, sa flickorua. I mammornas ögon var nu puckeln inte något fel; en mamma tar gerna två pucklar — för sin dotters räkning, om det ligger en milion på hvar puckel. Men flickorna!

Och när Arthur Robson i sin tidigaste ungdom, såg oron, och än mera, då han såg medlidandet, som stod att läsa i ett flicköga, då han närmade sig henne, då blef han botad för kärleksgriller, åtminstone dolde han såren väl. Nu då han blifvit litet äldre, han var väl 35 år, kommo han och flickorna bättre öfverens; de tillochmed tyckte, att han var angenämare nu, sedan han slutat att vara giftermålskandidat.

»Nå, det här var då inte så farligt» menade Anker efter första akten. »Jag hade trott, att det var värre».

»Jag för min del», sa' fru Robson, »tyckte att det var svårt nog».

»Ja, så pass svårt», sa' Robson sjelf, »att jag får gå ut och lufta på mig».

Andra akten visade det eleganta hemmet — kommerserådets salong. Denna gripande skildring ur lifvet framställdes ju ock synnerligt väl. Dagmar satt der med ett nervöst intresse; isynnerhet följde hon fru Håkansson's mästreliga spel med den mest brinnande oro. Hvad hon tyckte sig hafva hört dessa repliker förut, hvad hon tyckte sig ha sett dessa korrekta herrar förr! En brinnande rodnad flög öfver kinden — skygg kastade hon en blick åt sidan!

Ridån föll under bedöfvande applåder. Hr Lindberg måste in och visa sig två gånger — med rätta; Dagmar kunde bara inte förstå, hvarför inte fru Håkansson var med honom. Och dock hade hon aldrig sett en scen spelad så fint som den mellan Grefven och Leonore. Ack, hon vågade inte se åt sidan!

Nu skulle de ut i det lilla blå rummet.

»Afskyvärdt stycke», sa, frun.

»Nej, mamma» svarade Dagmar »det är en spegelbild af lifvet».

»Artur har ju sett stycket i Berlin» frågade hr Robson »de här spela väl lika bra!»

»Inte alldeles» sa' Arthur leende »det fattas dem här förståendet af, hvad de spela. De spela Ouverturen till en revolution och det begripa de icke. Vet du hvad, Dagmar! Jag tycker mig alldeles vara i Paris, då »Figaros bröllop» utfördes strax före den franska revolutionen. Också Beaumarchais fick säga en hop sanningar, som de maktegande inte brydde sig om och åt hvilka hertigar och markiser naivt applåderade; Sudermann säger inte mindre beska saker än Beaumarchais på sin tid, ehuru som äkta tysk, mer klumpigt och mindre spirituellt. Ingen af dem talar om revolution, republik eller socialism, och icke mindre ligger allt detta i luften. I Paris applåderade, som sagdt, hertigarne, den tidens förste, i vår tid kommerseråden, som nu tagit ledningen!»

«West End Club» Whisky
«Svenska Flaggan» Punsch

Olof Fredin & Co.
Innehafvare: EMIL HAGLUND.

HANDSKAR

från

Louise Lundins Handskhandel

| 50 Kungsgatan 50 |

Rekommenderas

Största och mest välsorterade lager på platsen af prima
handskar från bästa fabrikat i Sverige och utlandet.

Eleganta balvantar. TELEFON 6010. ETABL. 1868.

Presentkort tillhandahållas.

»Tror du kanske på guillotinen en gång till» sa Anker.
»Åh, ja, för dem, som ha' något hufvud att förlora.
Allt upprepar sig».

»Herre Gud, Arthur, du är väl aldrig socialist heller»,
frågade fru Robson.

»En millionär, som blir socialist», skrattade Anker »det
är väl inte farligt. Han ville nog inte dela».

»Är du säker på det» sade Dagmar tvärt och vände sig om.

»Ni ska tänka Er, hvad »Äran» är för ett märkvärdigt
stycke i Berlin» afbröt Arthur. »Man skall hafva bott någon
tid i Tyskland för att förstå, hur revolutionärt detta är. Det
finnes intet ord, som har gjort så mycket ondt der som ordet
»Ära». En student skrattar åt en annan — tvärt är »äran»
framme och inte långt derefter värjorna. En officer trampar
en »fisk» på foten — genast kommer »äran» fram och oftast
får någon af de begge herrarne en kula i kroppen. Och
ändå, fast »Äran» är så tysk, talar den kanske inte också här
ett språk, som alla förstå. Ta bort duellhistorien, ha vi inte
precis samma förhållanden som der. Känner du inte igen
ungherrarna, Dagmar? Med den enda skillnaden, att de noga
akta sig för kulor och krut!»

Dagmar kunde inte hindra, att en brinnande rodnad steg
upp på hennes kind.

»Det ringer» sade Anker hastigt.

»Tror du verkligen, Arthur att motsvarande förhållanden
finnas här?»

»Hvad tror du sjelf?»

Han såg henne länge och fast in i ögat.

»Det är bara Leonore, som jag tycker är onaturlig» sa' Arthur.

»Och tror du» utbrast hon harmset »att inte en sådan
flicka som Leonore finnes?»

»Hvad tror du sjelf?» frågade Arthur hastigt.

»Du gör för mycket väsen af stycket» sade Robson »en
teaterskribent gör ingen revolution».

»Nej, farbror, det tror jag heller inte. Men han kan
båda den. Sudermanns »Ära» är bara ett tecken. Fråga är
blott, om det är ett tecken till inbrytande vår eller till synda-
floden» tillade han mera för sig sjelf, då de andre skyndade
sin väg för att hinna in till början.

De två sista akterna åhördes under feberaktig oro. Isyn-
nerhet tycktes sista akten göra ett rent af bedöfvande intryck
på Dagmar. Hennes läppar öppnade sig, de svarta ögonen
glänste som af feberglöd, de små händerna knöto sig omed-
vetet. Och när hon såg Leonore omsider bryta alla band
och följa den älskade, då kunde hon icke längre tillbakahålla
en tår.

»Nej se, Dagmar tror jag gråter», skämtade Anker och
sedan de öfliga inropningarne skett. »Nu skall det bli skönt
att supera, pappa har ju beställt lilla våningen».

»Jag vill gå hem», sade Dagmar.

»Då vill du alldeles som jag» menade Arthur »god natt».

»Följer du inte med . . .» frågade Robson »se så, om

Black Motor Oil

(Råolja)

ökad kraft — minskadt pris.

Ständigt på lager hos

Vestkustens Petroleum Aktiebolag.

Arthur följer med så går också Dagmar med — afgjort!»

Och snart satt det lilla sällskapet i teaterns lilla supévå-
ning, en riktig förfinad liten bild af storstadslyx.

»Men det kunna vi väl komma öfverens om» sa' Robson
»att det hela är något vrövl. Inte finnes det sådana onatur-
liga fäder som gamle Mühlingk inte!»

»Hvad säger du Farbror! Om unge Petterson, din bok-
hållare, kommit och friat till Dagmar, då hade du naturligtvis
sagt ja och amen genast, om blott de tu älskat hvarandra!»

Arthur drack ett glas med sin farbror, som litet förlägen
drack ur sitt rödvin.

»Så åh, du är så radikal» sade Anker »det har jag inte
vetat af. Något sådant är då ovanligt af dem, hvars hela
intresse hänger samman med det så förkättrade kapitalet. Men
jag håller med pappa, att det hela är något »vrövl». Skulle
det inte finnas något här i världen, »ära!» Skulle det inte
finnas en gemensam »ära» för alla civiliserade folk och är det
något skäl mot denna civiliserade ära, att ett nomadfolk i
Asien har ett annat begrepp? Bah, hr Sudermann med all
sin »ära», som också gjort honom till kapitalist, kan nog
rifva ner, men att bygga upp något igen . . .»

»Du har orätt, Gunnar» invände Dagmar »jag hörde
Grefve Trast tala om något, som hette *pligt*, som skulle komma
efter äran. Jag tycker allt, att författaren har orätt i mycket,
nog fins det en gemensam ära för allt hederligt folk . . .
men . . .»

»Ja, ser du, lilla hennes nåd, det fins inga menniskor,
som göra sin pligt utan ära eller någon annan fördel. Det
är egoismen, som håller ihop världen».

»Och jag som tänkte, att det var . . .» Dagmar afbröt
sig och rodnade.

»Menade du kanske kärleken» sade Arthur lite hänfullt
»nä, den kan ju också eftersträfvat ära och fördelar. Men
den verkliga kärleken utesluter ju icke plikten — tvärtom.
Kärleken borde vara mera pligt än den nu är.

»Är du nu en sådan pligtmenniska» frågade Anker. »Har
du ingenting att förebrå dig?»

»Jo, Gudbevars . . . jag är ju inte pelarhelgon, om jag
också har figuren för mig, men det vet jag, att ordet *pligt*
måste få större inflytande på menniskorna än det hittills haft».

Känner du några, som helt gjort sin pligt?»

»Så mycket han kunnat — ja!»

»Du sjelf naturligtvis . . .»

»Ja, jag sjelf».

»Då kan du dö lugnt, min gosse, få en grafsten öfver
dig på hvilken det står med stora bokstäfver: Här ligger plig-
ten begraiven!»

»Skämta du, ty *du* får nog aldrig veta, hvad ordet pligt
vill säga. Ty det är inte angenämt att göra sin pligt, långt
derifrån».

»Men» sade Anker, »då är det rent af dumt af dig att
icke gifta dig, ty tänk dig, att pligten skall begravas utan att
ega någon son».

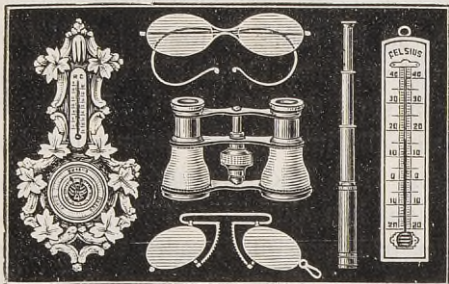
FERD. LUNDQUIST & C:IS

BOSÄTTNINGSMAGASIN

Största och elegantaste utställning af julpresenter.

Östra Hamngatan 42

CARLSHAMNS FLAGGPUNSCH

L. J. LANGE

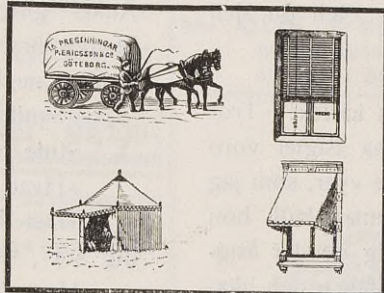
Optisk Industri-Anstalt
GÖTEBORG

Södra Hamngatan 43

Guldglasögon } Termometrar
Kikare } Ficklampor.
Barometrar.

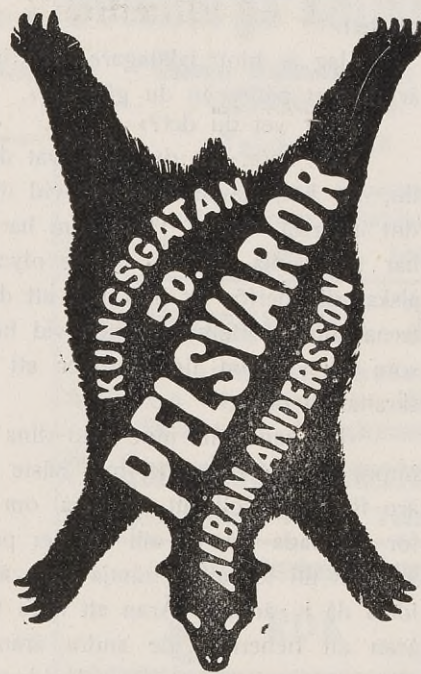
P. ERICSSON & C:o

Göteborg Stockholm

Persiennor, Markiser, Tält,
Presenningar, Hästtäckan,
Flaggor, Segelduk, Linoleum-
mattor.

**Promenad- &
Respelsar**

Moderna Garnifurer

i största urval såväl helt billiga
som dyrbara.

Beställningar och reparationer
emottagas.

Rikstelefon 3202.

Engelska Tapetmagasinet

Modernaste tapeter

Alla prislägen

Varuhuset

Vollmers-Meeths

Afdelning för Lädervaror

Nyttiga och välkomna Julgåfvor!

Promenadväskor, läder och sammet, moderna façons	185, 245, 390, 450
Promenadväskor, elegantare utförda i äkta Sälsskinn, Bergget, Chagrin, Saffian fr.	1000 till 3500
Dame-Portmonnäer, nya façons, olika skinnsorter	060, 095, 125, 150
Herr-Portmonnäer, omtyckta mo- deller och lädersorter	125, 185, 250, 300
Soupé- o. Teaterväskor i siden, sammet och brokad	275, 400, 750, 800
Moderna smala Läderbälten i Mocca	250, 300, 350, 400
Elastic-Skärp, 4 cm. br. m. vackra Spännen	200, 275, 350
Kragpåsar för Herrar af fint mjukt skinn	300
Restofflor af saffian i Skinnetui för Damer o. Herrar	750
Skinntofflor af saffian, hög klack	475, 550
Filttofflor m. hög klack, modern, tvär façon, röda, ljusblå och lila	435
Tofflor af kamelhår	175
Resnecessairer	375, 425, 500

Skrifportföljer Resklockor Syetuier
Spelkortsetuier Klocketuier Saxetuier
Spelkort Visittkortsböcker Spelmarker

Cloetta

God, ren Chokolad och Cacao innehåller rikligt med muskel-
och blodbildande beståndsdelar och bör därför dagligen användas af
hvar och en. Begär och se till att Ni vid köp alltid erhåller Cloettas
fabrikat. Då är Ni säkra om god, oförfalskad vara af förnämsta kvalitet.

bäst!

ARLA

MJÖLK-

Distribution

Telefoner 8878, 9096.

Det flammade till i Arthurs ögon. Äfven Dagmar såg
med undrande blick på sin fästman.

»Skulle jag gift mig. Ja, just i denna sak, skall jag ge
dig en god definition på orden »ära» och »pligt». Du ser
hur jag ser ut — ödet nekade mig redan från födseln alla
de fröjder, som stå öppna för menniskan. Mina föräldrars
ögon hvilade aldrig på mig utan att liksom säga: »hvad det
är synd om dig». När jag blef äldre, såg jag, hur flickorna
betraktade mig med rädsla, jag kunde ju komma som friare.
Och när jag blef man, hur längtade jag icke efter att få någon
som höll af mig — för min skull, jo, tack vackert, se på
mig. En hustru hade jag kunnat få — älskarinna! . . . men
henne kunde jag inte få! Ser du, min bästa Anker, det hade
kanske varit en »ära» för mig att vid min arm föra en vacker
flicka, men »pligten» förbjöd mig det».

»Du har då alltid varit en idealist, käre Arthur», sade
Robson, »kom ihåg, att på dig hvilar hela vårt namn och
att du i din tid måste gifta dig. Det är verkligen på tiden».

»För att skaffa mig en person, som tyckte sig hafva gjort
mig en stor tjänst genom att ta mina pengar och förtära mitt
lif. Nej, jag tackar. Hvar skall jag få tag i en kvinna, som
inte blott vill dela min million, men också mitt arbete för
de fattige och små i samhället, som vill vara min bästa vän
och kamrat, som vill följa mig på mina resor, studera verl-
den och människorna».

»Skulle det bli så svårt, Arthur?» sade Dagmar.

»Det låter ju nästan som en kärleksförklaring» skrattade
Anker litet besväradt.

»Jo jo, det skulle vara svårt, ty det kunde ju hända att
en kvinna tog detta som en pligt — och så stor pligtmen-
niska är jag inte, att jag ville att hon skulle uppoffra sig
för mig».

»Så åh — »pligten» passar inte alltid. Men om man
fattar den rätt, så gör den det ändå. Vet du hvad pligten
är», tillade Anker, »det är att taga vara på sig sjelf och de
sina. Gjorde hvar och en det, så stode det inte så illa till.
Sudermann har rätt i sin skildring af packet — det är och
förblir pack!»

»Hvad var din farfar — min var då packhuskarl, det
vet jag. Din stamfar var väl litet finare — men stamfadrens
pappa då? Vet du hvad packet är? Pack, därför att vi be-

handlar dem så, därför att vi ofta ge dem som nådegåva, hvad de ha att fordra som rättighet».

»Du är ju fullblodsradikal, vet jag». Anker började bli het.

»Jag är blott iakttagare, och intet annat. Och du sjelf är mycket bättre än du gör dig».

»Hur vet du det?»

»Jo, deraf att du förvärfvat dig Dagmars kärlek! Tror du, att hon skulle fäst sig vid dig, om dessa åsigter voro ditt innersta väsen. Hon, som har vida högre vyer, som jag har sett gråta, då hon fått se olyckan på närmare håll, hon älskar dig därför att hon vet, att du tar på dig de der åsigtterna som auditoriumsuniformen vid högtidliga tillfällen och likasom du i sinom tid kommer att bära nordstjernen fast du skrattar åt den».

»Du kan hålla inne med dina ideela åsigter — på mig imponera de rakt inte, min bäste Arthur! Dagmar och jag äro för klokt folk att resonera om sådant der. Vi veta allt för väl båda två, att allt det der pratet om »pligt» och dylikt kommit till för att befrämja egna afsigter. Vi hafva ett bättre ideal då i »äran». Äran att höra till de främste i samfundet, äran att beherrska de andra, äran att lemna ett godt namn efter sig, äran att stå som skyddsmakt för allt hvad ni vill ta från oss, religion — samhälle . . ., äran att bli den förste i sitt slag . . .»

Han tystnade.

»Inte jag!» lät en ungdomligt frisk röst, klar och hänförd. »Tala om dig, men mitt ideal ligger högre.»

»Nej, nu tror jag minsann, att Ni bli högdramatiska! Och jag som trodde, att jag skulle få dricka kaffe i fred», sade Robson, »men det går nu inte. Det är bäst vi bryta upp».

Och så gjorde man sig i ordning att gå. Dagmar och Anker gingo sist; han ville luta sig mot henne, och kyssa hennes öra som vanligt. Hon böjde sig undan och såg på honom med en blick, som han aldrig förr sett.

»Skulle lilla hennes nåd vara ond», sade han skämtande.

»Inte ond — tvärtom glad öfver att jag vet det jag vet».

»Hvad skall det betyda?» frågade han hastigt.

»Det betyder, att din uppfattning af pligt just inte gör dig ära», sade Dagmar, »och att jag aldrig . . . aldrig . . .».

Hon tystnade, men såg honom rakt i ögat, fast och energiskt.

»Skulle det betyda . . .»

Dagmar svarade icke ett ord, men slöt sig till de andra. Då de kommo utanför porten räckte hon honom handen och sade kallt och lugnt:

»Adjö!»

Och Arthur räckte hon båda händerna:

»Tack Arthur!»

De båda herrarne skildes åt utan ett ord. Den ene gick hem för att drömma en stund och den andre »upp på klubben».

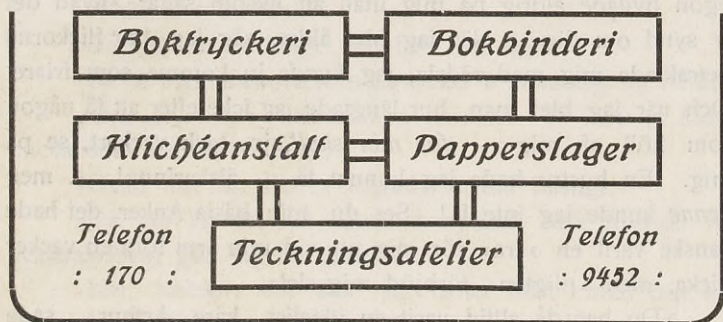
»Hon har inte mod! Kanske?!», sade den ene till sig sjelf.

»Flickgriller, som gå öfver i morgon», menade den andre.

Då detta skrifves, veta vi icke, hvem som har rätt. Kanske få vi veta det nästa år!

H. Lindgren & Söner

Rosenlundsgatan 14

Göteborgs Bärarelag

(Gamla)

Packhusplatsen 6
529 Telefon 529

Verkställer flyttningar och inpackningar inom och utom staden. Ombesörjer transporter af gods till och från järnvägar och båtar m. m. Allt under garanti.

Flyttar kassaskåp och Pianon.

C. L. Malmsjö & Co.

rekommenderar ett stort Optiska artiklar och välsorterad lager af såsom Glasögon, Pincenez, Borgnetter, Marlin- & Teaterkikare m. m. Största lager af Fick-Ur i guld och silver, Pendel-Ur och Regulatorer, Amer. Vaggur, Bordstudsare, Resur och Väcker, Urkedjor i guld, silver, tallois & platter m. m. Vidare rikligt urval af Barometrar, Termometrar. Girkelbestick.

C. L. MALMSJÖ & Co.
Södra Hamngatan 29.

För Julpresenter passande artiklar!

Cylibluser och Ryschgarnityr, Echarpes i brüssel och guld, Direktioreshärp i alla färger, Siden och Sammet till klädningar, Solfjädrar och Pompadours, Boas i Plym, Cyll och Spets.

GINA RUBENSON
Östra Hamngatan 44.

Vårda håret, om det är sjukt eller friskt och använd

Ziwertz' Extrait Vegetal

bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Holleverantörer Ziwertz' Efr. Drottninggatan 42, Arkaden, Göteborg.

Återförsäljare rabatt. Tel. 1112.

OLOF GEDDAS INKASSOBYRÅ

34 Drottninggatan 34

Inkasseringar i Sverige och utlandet
— Juridiska uppdrag —

Obs.! Tel. 10000 Obs.!

A.-B.

Holmens Elektr. Vedhuggeri

(Theodor Boman)
Telefoner 91 och 7788
Försälja till lägsta priser alla slag af

VED
ANTRACIT, KOKS & KOL

under kontroll af
Göteborgs Hälsovårdsnämnd

tillhandahålles à 1 liter och
4-del. flaskor.

TEL. 6392.

TEL. 6392.

Göta Cacao

är härlig!

Göteborgs Chokolad- &
Konfektfabrik.

:: C. R. Lindelöw ::

JOHN R. WOODS

Elektriska affär

Kyrkogatan 38
Göteborg.

ELEKTRISK
BELYSNING

Lokal-Telefoner
Ringledningar

S
V
E
ANNONSER
S
K
A
A
N
G
E
N
O
N
S
B
Y
R
Å
N

Frimurarelogen!

På flera gästers begäran
har nu införts

Middagskuponger

10 stycken Kr. 11.—

Sjöförsäkrings-Aktiebolaget
GAUTHIOD

GRUNDADT 1863

meddelar alla slag af sjöförsäkringar.

Intet mörker under Julen!

I och för de instundande hälgdagarna torde våra ärade kunder godhetsfullt i god tid förse sig med tillräckligt antal kanner af vår fotogen.

Högaktningsfullt
A.-B. LYSE
Telefon 7670 o. 7666.

Stadsmäklare Willgodt Kullgren

förmedlar fastighets-, låne- och fondaffärer

Kontor: SÖDRA HAMNGATAN 11. Telefoner 6400, 688, 6399, 7699 & 8900.

PORTIERSTÄNGER

KORNICHER
BÄRDER & RULLGARDINER
TAPETER
TAKROSETTER & BORDVARDUK
billigast

TAPETMAGASINET

— LAGERSTRÖM & SVENSSON —
Kungsgatan 34.

Punsch ★★★★★

Whisky D. C. L.

Carl G. Platin & Co.

Kungl. Holleverantörer.

Göteborgs

Ångbageri

(Kungl. Holleverantör)

rekommenderar sitt utmärkt goda
Spisbröd och Delikatess Knäckebröd.

Pyramid-Braständaren

Sparar tid och obehag!

Finnes att få i hvarje väl sorterad
speceriaffär.

Göteborgs Hartzoljafärgfabrik
Göteborg.

Alla sorters

VED

billigt
hos

C. N. ANDERSSON

Antracitkol,
Nötkol, Fyrkol,
Smideskol, Björk-
kol, Cokes & Torf.
Telefon 1780 & 6972.

NATHAN PERSSON,
GÖTEBORG
försäljning af
Byggnadsmateriel
af alla slag, däribland särskildt
hyllade och ohyllade
trävaror. ❖

Björkboms MALT-EXTRAKT
är det bästa maltpreparat som finnes
i handeln. **ROBUSTOGÉN** beredd
af mjölkägghvita och salter i samma
förhållande som i **Sanatogen**. — Är
betydligt prisbilligare än detta dyra
preparat. Tilläts att ni alltid erhåller
maltextrakt från
Björkboms Maltextraktfab., Göteborg.

Barth:d Dahlgrens
Aktiebolag,
Södra Hamngatan 47, Göteborg.
Stort och väl sorteradt lager af
Viner & Spirituosa.
Speciellt framhållas:
Punsch, söt och mindre söt,
af egen tillverkning, prisbelönt i Wien 1873
och i Göteborg 1891, samt
Whisky "V. O."

Lorensbergs
Restaurant
REKOMMENDERAS!

Hushållstvätt
och
Herrstryksaker
behandlas förstklassigt.
Tvättinrättningen
Arkaden, Göteborg
Telefon 2601, 2602

Korg-Möbler, Veranda-Möbler, Barn-
Möbler, Fantasi-Möbler, Hvilstolar,
Piedestaler, Blomställ, Notställ, Väg-
hyllor, Cigarrrskåp, Gong-Gongs m. m.

hos **Erik Wesslau & Co.**
KUNGPORTSPLETSEN,
hörnet af St. Nygatan.

Hasselblads
Smörgåsaffär
rekommenderas.
Östra Hamngatan 52.
Centralen
OBS! Röda rummet, Ingång
från Kungsg.

Blommor till Julen!
bäst och billigast uti
P. Peterséns
Blomsterhandel:
Ö. Hamngatan N:o 36
Telefon 4115
Obs! Egna stora Växthus.

Sun Insurance Office,
London,
— stiftadt 1710 —
meddelar alla slags brandförsäk-
ringar till gällande premier.
Ludvig Levisson & Co.
Lilla Torget 3, 1 tr.
Telefonnummer 1019.

Axel Tingberg
hörnet af Östra Hamn- & Kyrkogatorna
rekommenderar bland andra
fina **Cigarrer**
REFORMA
JUBILEUMS CIGARRER
6 kr. pr 50 st. 12 kr. pr 100 st.
Telefon 746.

Adolf Bratt & Co.
A. B. STENKOL A. B.
& Co. OCH & Co.
COKES
BJÖRK- och BARRVED
Hemkörning ombesörjes.

Brand- & Lifförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
I GÖTEBORG
Meddelar **BRANDFÖRSÄKRING**, dels på viss tid och dels på all fram-
tid, **LIFFÖRSÄKRING**, af hvars vinst försäkringstagarne äro delaktiga samt
Lifränte- & Kapitalförsäkring

För Julen!
Göteborgs Kaffehandel

Östra Hamngatan 39
GÖTEBORG.

Telefon 2074

Rekommenderar sina aromiska, välsmak-
ande och hållbara kaffeblandningar.
Filial: **Bazar Alliance**, boden 94—95.

Blommor till Julen!
Vackra sammanplanteringar.
Afskurna blommor. — Bladväxter.
Grafkransar. — Buketter m. m.
M. Rosenlinds Blomsterhandel.
46 Kyrkogatan 46 — Telefon 5987.

RÖK
King's Own
CIGARETT
utan munstycke
à 3 & 5 öre
Finnes till salu i
alla cigarraffärer.

KALICHER I ALLA MANER
B.S.
KOPPARFÄLLNINGAR
FOTOLITOGRAFIER
Utkast till
KATALOGOMSLAG,
ANNONSER
"M.M."
utföras snabbt
och förstklassigt
hos
KEMIGR. A. B.
BENGT SILFVERSPARRE
STOCKHOLM
Mästare Samuelsgatan 19 A.
Rikstef: 5140-1-Allm. tel: 5498
GÖTEBORG
Östra Hamngatan 18.
Rikstef: 4258-5275

TYCHO ROBERG
KOL och COKES
I PARTI och MINUT
TEL 8210, 8999

"Ölslugan Tullen"

Järntorget

Utvidgade, treffligt inredda lokaler i två afdelningar.
Servering af PRIPPS ÖL från lat, väl tempererad.
Goda viner, delikata smörgåsar, varm vällagad mat jämte
gaffelbitar hela dagen, kaffe, the och chocolate m. m.
rekommenderas värdsamt allmänheten. Rask, proper
och uppmärksam betjäning.

Central-Automaten

I Göteborg

VESTRA HÄMNINGATAN 22

Telefon 3088

rekommenderas!

!! !!

Servering

Hela dagen af varma rät-
ter och gaffelbitar samt
färska smörgåsar

Såväl flastöl som
PRIPPS ÖL från lat, vi-
ner o. varmhalt serveras.